

บทที่ 6

สรุปผลการศึกษาและข้อเสนอแนะ

6.1 สรุปผลการศึกษา

จากการศึกษาพบว่า คำ shàng และ xià เมื่ออยู่หลังคำกริยา จะทำหน้าที่เสริมความหมายคำกริยาให้ได้รับความสมบูรณ์ ผู้วิจัยเรียกคำ shàng และ xià ในลักษณะนี้ว่า คำเสริมกริยา บอกทิศทาง ความหมายทางไวยากรณ์ของคำเสริมกริยาบอกทิศทาง shàng และ xià จะแบ่งได้เป็น 2 ความหมายใหญ่ คือ ความหมายโดยตรง และความหมายโดยนัย

ความหมายโดยตรงของคำ shàng และ xià คือการบ่งบอกทิศทางของคำกริยาที่อยู่ข้างหน้า คำ shàng และ xià ความหมายโดยตรงของคำ shàng ยังแยกออกได้เป็น 2 ลักษณะคือ (1) แสดงทิศทางของคน สัตว์หรือสิ่งของจากที่ต่ำไปยังที่สูง สำหรับความหมายนี้ ยังสามารถจำแนกออกเป็นอีก 2 ความหมาย คือ แสดงทิศทางกริยาอาการคนหรือสัตว์ที่เคลื่อนที่จากที่ต่ำไปยังที่สูง และแสดงทิศทางของสิ่งที่ถูกกระทำ โดยเปลี่ยนทิศทางจากที่ต่ำไปยังที่สูง (2) แสดงทิศทางมุ่งเข้าไปใกล้เป้าหมายที่อยู่ข้างหน้า

ความหมายโดยตรงของคำ xià แบ่งได้เป็น 2 ลักษณะเหมือนกัน คือ (1) แสดงทิศทางของคน สัตว์หรือสิ่งของจากที่สูงไปยังที่ต่ำ สำหรับความหมายนี้ยังจำแนกได้อีก 3 ความหมาย คือ แสดงทิศทางอาการของคนหรือสัตว์ที่เคลื่อนที่จากที่สูงไปยังที่ต่ำ แสดงทิศทางกริยาที่บอกการเปลี่ยนท่าทางจากที่สูงไปยังที่ต่ำ และแสดงทิศทางของสิ่งที่ถูกกระทำโดยเปลี่ยนทิศทางจากที่สูงไปยังที่ต่ำ (2) แสดงการถอยถอนออกจากสถานที่เดิม

ความหมายโดยนัยของคำ shàng และ xià คือ ความหมายที่ไม่บ่งบอกทิศทาง แต่จะบ่งบอกความหมายอื่นๆที่แฝงอยู่ ความหมายโดยนัยของคำ shàng แบ่งได้เป็น 6 ลักษณะคือ (1) แสดงความหมายที่บอกว่าเป็นการประกบเข้าหากัน (2) แสดงการทำให้มีอยู่หรือเพิ่มเข้าไปในที่ใดที่หนึ่ง (3) แสดงการบรรลุเป้าหมายหรือมาตรฐานที่แน่นอน (4) แสดงการบรรลุถึงปริมาณ (5) แสดงถึงการนำสิ่งใดสิ่งหนึ่งไปให้แก่ผู้อื่นด้วยความนอบน้อม (6) แสดงถึงการเริ่มต้นและดำเนินต่อไป

ความหมายโดยนัยของ คำ xià แบ่งได้เป็น 6 ลักษณะเหมือนกันคือ (1) แสดงถึงสิ่งใดสิ่งหนึ่งแยกตัวออกจากที่เดิม (2) แสดงถึงการทำให้ผลลัพธ์จากการกระทำอย่างใดอย่างหนึ่งคงอยู่ในลักษณะเช่นนั้น (3) แสดงถึงการบรรลุเป้าหมายหรือมาตรฐานที่แน่นอน (4) แสดงถึงการสามารถบรรลุปริมาณที่แน่นอน (5) แสดงถึงการกระทำที่ฝ่ายผู้นำกระทำต่อระดับล่าง (6) แสดงถึงการกระทำหรืออารมณ์ที่เขาสู่อาการซึ่งสงบลง

คำเสริมกริยาบอกทิศทาง shàng และ xià จะมีความหมายหลากหลาย เมื่อถอดความหมายเป็นภาษาไทยแล้ว จะเห็นได้ว่าคำ shàng และ xià มีความหมายและวิธีใช้ที่สามารถเปรียบเทียบได้กับคำลักษณะเดียวกันในภาษาไทย ซึ่งแบ่งได้เป็น 3 ประเภทคือ

(1) ความหมายและวิธีการใช้ในภาษาจีนเหมือนกับคำ ขึ้น และ ลง ในภาษาไทย คือ ในภาษาจีนใช้คำเสริมกริยาบอกทิศทาง shàng และ xià ในภาษาไทยก็ใช้คำเสริมกริยา ขึ้น และ ลง ตามลำดับ

(2) ความหมายเหมือนกัน แต่ใช้คำเสริมกริยาต่างกัน คือ ภาษาจีนใช้คำเสริมกริยาบอกทิศทาง shàng และ xià ในภาษาไทยก็ใช้คำเสริมกริยาเหมือนกัน เพียงแต่ไม่ใช่คำ ขึ้น และ ลง แต่ใช้คำเสริมกริยาอื่นๆที่มีความหมายเทียบได้กับคำ shàng และ xià ในบริบทนั้นๆ ได้แก่ คำว่า ทัน ไว้ เข้ามา ได้ ลัก เข้า เริ่ม ออก และ มา

(3) ภาษาจีนใช้คำเสริมกริยาบอกทิศทาง shàng และ xià แต่ภาษาไทยไม่ใช่คำเสริมกริยา คือ ในภาษาจีนใช้คำเสริมกริยาบอกทิศทาง shàng และ xià แต่เมื่อถอดความเป็นภาษาไทยจะไม่ใช้คำเสริมกริยาแต่อย่างใดในบริบทนั้นๆ

อนึ่งประเภทที่ (2) และ (3) บางครั้งอาจต่างไปจากที่กล่าวมาข้างต้นบ้าง นั่นก็คือภาษาไทยอาจไม่ใช่คำเสริมกริยาหรืออาจใช้คำเสริมกริยาอื่นตามความเหมาะสมสำหรับคำ shàng และ xià ประเภทที่ (2) และอาจไม่มีคำเสริมกริยาก็ได้สำหรับคำ shàng และ xià ประเภทที่ (3) ขึ้นอยู่กับรูปแบบของประโยคภาษาไทยในบริบทนั้นๆ

จากการวิเคราะห์ข้อมูลประกอบการอธิบายความหมายของคำ shàng และ xià ผู้วิจัยพบว่าความหมายของคำเสริมกริยาบอกทิศทาง shàng และ xià นั้นยังขึ้นอยู่กับความหมายของคำกริยาที่อยู่ข้างหน้าด้วย หากไม่พิจารณาความหมายของคำกริยา ก็ไม่สามารถอธิบายความหมายของคำเสริมกริยา shàng และ xià ได้ ฉะนั้นการตีความความหมายของคำเสริมกริยาบอกทิศทาง shàng และ xià ต้องดูความหมายแฝงของคำกริยาด้วย นอกจากนี้ยังมีข้อสังเกตว่าคำกริยาที่สามารถปรากฏร่วมกับคำ shàng และ xià ส่วนมากจะเป็นคำพยางค์เดียว คำกริยาสองพยางค์จะมีเป็นส่วนน้อย

6.2 ข้อเสนอนแนะ

ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยไม่ได้นำคำเสริมกริยาบอกทิศทาง 起 qǐ "ขึ้น" และ 起來 qǐlai "ขึ้น" มาเป็นองค์ประกอบในการศึกษาร่วมกับคำเสริมกริยาบอกทิศทาง shàng และ xià เพราะไม่ได้อยู่ในขอบเขตการวิจัย แต่ในบางบริบทจะพบว่าคำ shàng และ xià มีความหมายเกี่ยวเนื่องกับความหมายของคำ qǐ และ qǐlai ด้วย ตัวอย่าง

抬起頭	ตรงข้ามกับ	低下頭
táiqǐ tóu		dīxià tóu
ยกหน้าขึ้น		ก้มหน้าลง
舉起手	ตรงข้ามกับ	放下手
jǔqǐ shǒu		fàngxià shǒu
ยกมือขึ้น		วางมือลง
站起來	ตรงข้ามกับ	坐下
zhànqǐlai		zuòxià
ยืนขึ้น		นั่งลง

ในตัวอย่างข้างต้นนี้คำ qǐ และ qǐlai แสดงการเคลื่อนที่จากที่ต่ำไปยังที่สูง (Liú Yuèhuá, 1998:316-345) คำ shàng ก็แสดงทิศทางจากที่ต่ำไปยังที่สูงเหมือนกัน แต่จะไม่พูด *抬上頭 *táishàng tóu. *舉上手 *jǔshàng shǒu *站上 *zhànshàng ฉะนั้น ผู้วิจัยจึงคิดว่าควรมีการศึกษาความหมายของคำเสริมกริยาบอกทิศทาง 起 qǐ "ขึ้น" และ 起來 qǐlai "ขึ้น" ด้วย

นอกจากนี้ยังควรศึกษาความหมายของคำ shàng และ xià ที่ทำหน้าที่เป็นคำกริยา คำกริยาผสมบอกทิศทาง คำแสดงตำแหน่ง และ คำผสม โดยเปรียบเทียบกับคำ ขึ้น และ ลง ที่ทำหน้าที่ต่างๆและคำลักษณะเดียวกันในภาษาไทย เพราะจะช่วยให้เข้าใจได้ดีขึ้นว่า คำเหล่านี้ในภาษาไทยและภาษาจีนนั้นมีความหมายและวิธีการใช้ที่เหมือนหรือต่างกันอย่างไร เพื่อจะได้เป็นประโยชน์ต่อการเรียนการสอนภาษาจีนสำหรับคนไทยต่อไป